

सुदुष्करतांप्रपंचयति प्रायशइति मनोयुंजंतः निगृहंतः वशीकुर्वंतः विषीदंति क्लिश्यंति कुतः असमाधानादनिग्रहात् कथंचिन्मनसो निग्रहेकर्षिताः श्रान्ताः संतः ॥ २ ॥ यस्मादेवं केचन विषीदंति अथातः अतएव ये हंसाः सारासारविवेकचतुराः ते तु आनंददुग्धं समस्तानंदपरिपूरकं तवपदांबुजमेव सुखं यथाभवति तथानुनिश्चितं श्रयेरनुसेवंते अमी तु त्वन्मायया विहताः केये योगकर्मभिर्मानिनः संतो न श्रयंते यद्वा अमी त्वद्भक्ताः त्वन्माययानविहताः अतएव योगकर्मभिः कृतवामानिनो न भवंति अन्ये तु त्वन्माययामोहिताः संतो वयं योगज्ञावयं कर्मकुशला इति केवलं गर्विता भवंति न तु मुच्यंत इत्यर्थः ॥ ३ ॥ त्वद्भक्तास्तु त्वत्पसादेन कृतार्था भवंतीति नातिचित्रमित्याह किमिति अनन्यशरणेषु दासेषु तवात्मसात्त्वं तदधीनत्वं यत् यथा नंदगोपी बलिप्रभृतिषु एतत् किंचिन्ननाश्चर्यमित्यर्थः यतो यो भवान् श्रीरामरूपेण मृगैर्वानरैः सह साहित्यं संख्यमिति यावत् अरोचयत् प्रीत्या कृतवान् कथं भूतः ईश्वराणां ब्रह्मादीनां यानि श्रीमंतिकिरीटादीनि तेषां तटान्यग्राणि तैः पीडितं विलुठितं पादपीठं यस्य स्वयं तथा भूतोऽपि सन् ॥ ४ ॥ अतस्त्वां परित्यज्य को

प्रायशः पुंडरीकाक्षयुंजतो योगिनो मनः ॥ विषीदंत्यसमाधानान् मनो निग्रहकर्षिताः ॥ २ ॥ अथात आनंददुग्धं पदांबुजं हंसाश्रयेरन्नरविंदलोचन ॥ सुखं नु विश्वेश्वरयोगकर्मभिस्त्वन्माययाऽमी विहतान् मानिनः ॥ ३ ॥ किंचिन्नमच्युततवैतदशेषबंधो दासेष्वनन्यशरणेषु यदात्मसात्त्वम् ॥ यो रोचयन्सहमृगैः स्वयमीश्वराणां श्रीमत्किरोटतटपीडितपादपीठः ॥ ४ ॥ तं त्वाऽखिलात्मदयितेश्वरमाश्रितानां सर्वार्थदं स्वरुतविद्विस्तजेत को नु ॥ को वा भजे किमपि विस्मृतयेऽनुभूत्यै किं वा भवेन्न तव पादरजोजुषां नः ॥ ५ ॥

नामान्यत्संश्रयेदित्याह तं त्वेति तमेवं भूतं त्वां को नु विसृजेत् न भजेत् कथं भूतः स्वरुतवित् बलिप्रह्लादादिषु त्वया कृतमनुग्रहं जानन् यद्वा स्वस्मिन्नेवांतर्यामितया कृतमुपकारं विद्वान् तदेवाह अखिलात्मदयितेश्वरम् अखिलस्य जगतः आत्मानं चेतयितारमात्मत्वादेव दयितं श्रेष्ठं सेव्यमीश्वरत्वादवश्यं भजनीयम् किंच आश्रितानां सर्वार्थदम् तर्हि किं फलोद्देशेनाहं सेव्यः न हिनहि किमपि अनिरुक्तं त्वद्व्यतिरिक्तं स्वर्गादित्वया दत्तमपि को वा भजेत् सेवेत कथं भूतं तत् यत् केवलं भूत्यै इन्द्रियभोगाय अनु अनंतरमेव त्वद्विस्मृतये भवति यद्वा त्वद्व्यतिरिक्तं किमपि देवतांतरं धर्मज्ञानादिसाधनं वा भूत्या ऐश्वर्याय संसारस्य विस्मृतये मोक्षाय को वा भजेत् न कोऽपि ननु तत्साधनं विना भोगमोक्षादिफलं कथं स्यात्तत्राह किंवेति तदुक्तम् यावैसाधनसंपत्तिः पुरुषार्थचतुष्टये तथा विना तदामोति नरो नारायणाश्रयः ॥ ५ ॥